Należytość pocztowa uiszczona ryczałtem. Cena 25 groszy

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Sjonistycznej w Tarnowie

PRENUMERATA:

Miesięcznie	Zł. 1·10
Kwartalnie	Zł. 3·30
Półrocznie	Zł. 6·60
Rocznie	Zł. 13·20
Prenumerata zagraniczna miesięcznie	Zł. 1·50

Konto P. K. O. 410.288

Redakcja i administracja: pl. Kazimierza W. 3
Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 po południu

Rękopisów nie zwraca się

OGŁOSZENIA:

Strona	Zł 200·—
1/2 strony	Zł 100·—
1/4 „	Zł 60—
1/8 „	Zł 30·—
1/16 „	Zł 15·—
1/32 „	Zł 8·—

Przed tekstem 100 proc. drożej. Drobne za słowo 30 gr.

Rok VIII | Tarnów, piątek dnia 17 maja 1935 r. | Nr. 19

CHYLIMY CZOŁA!

„Najwyższy czas, by to, co wszyscy uważają za szaleństwo — stało się rozumem narodu polskiego". Tak rzekł Komendant Józef Piłsudski, gdy w roku 1914 tworzył kadry przyszłej armji polskiej. Wśród kazamatowej atmosfery, panującej na ziemiach polskich zabrzmiała pieśń żołnierza polskiego — pieśń o wolności Ojczyzny, o Zmartwychwstaniu Polski.

Szaleństwem było rzucić między rozdarty na trzy zabory naród polski śmiałą myśl zerwania okowów niewoli, wywalczenia niepodległości własnym narodowym, heroicznym Czynem. Rozumem trudno było to objąć. A tych szaleńców wyczarował Józef Piłsudski. Obudził ze snu gnuśnego orli polot młodzieży polskiej w czasie, gdy zdawało się, że naród polski wtrącony jest w otchłań bez wyjścia. Józef Piłsudski wywalczył narodowi wolność — a gdy wskrzeszoną została Niepodległa Polska, skupiał, wytężał wszystkie siły społeczne, by wzmocnić podstawy Ojczyzny, by utrwalić i na wieki zabezpieczyć Wielkie Dzieło Swego Żywota. Uczył miłować przeszłość narodu, uszlachetniał narodowe aspiracje i nadzieje, by pogodną i szczęśliwą była przyszłość Polski.

Cierpienia Ojczyzny były Jego cierpieniami, niedola Polski była Jego niedolą. Jego jaźń cała oddana była Ojczyźnie. Niedola Ojczyzny była Jego kołyską. Szczęście Narodu i potężna Rzeczpospolita była Jego myślą i sercem — sercem, które łączyło Go z cierpieniami i nadzieją Jego Ojców, dziadów i pradziadów.

Niepodległe Państwo Polskie jest pomnikiem trwałym Jego dążeń, myśli i Czynów.

* * *

Pierwszy Marszałek Polski, Wielki Budowniczy Polski, Józef Piłsudski nie żyje!

Spotkał Go los pionierów, którzy w ciężkim trudzie i znoju kładą podwaliny Wielkich Dzieł dla następnych pokoleń.

Przestało bić gorące serce. Uleciała w zaświaty dusza wzniosła. Odszedł Wielki Bohater Narodowy, Wskrzesiciel Wolnego Państwa Polskiego — który wszystkie Swe siły, zdolności i umiłowania oddał Narodowi Swemu.

Jeszcze nie minęło pierwsze wrażenie bolesnej śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego; trudno dać wyczerpującą charakterystykę wszystkich Jego myśli i działań.

Ale w chwili, gdy wielki smutek i głęboka żałoba okryła całą ziemię polską, chylimy i my Żydzi czoła przed Wielkim Budowniczym Polski i z bólem w sercach stoimy u trumny Wielkiego Syna Polski, który w walce o Wolność Narodu życie Swe poświęcił, który był symbolem tradycyjnej polskiej tolerancji, symbolem umiłowania wolności i pełnego równouprawnienia narodów.

Dr A. CHOMET

Ogólna żałoba w Tarnowie

Wieść o zgonie Marszałka Piłsudskiego nadeszła do Tarnowa w poniedziałek rano i wywołała wstrząsające wrażenie. Całe miasto pokryło się kirem żałoby i pogrążyło się w głębokim smutku. Zapanował nastrój przygnębienia.

Na wszystkich budynkach państwowych, komunalnych i domach prywatnych powiewały flagi państwowe, spuszczone do połowy masztu, pokryte czarną krepą. W oknach widniały obrazy z podobizną Marsz. Piłsudskiego, pokryte kirem. Wszystkie imprezy zostały na znak żałoby odwołane, a kina zamknięte.

Nabożeństwa dla młodzieży szkolnej

W szkołach nauczyciele zawiadomili młodzież o zgonie Marszałka Piłsudskiego, poczem odbyły się o godzinie 9-tej rano nabożeństwa w katedrze, a w Templu dla żydowskiej młodzieży wszystkich szkół państwowych i prywatnych. Przemówienie żałobne wygłosił w Templu rabin Dr M. Weissman.

Żałobne posiedzenie kahału

W poniedziałek o godzinie 12 w południe odbyło się nadzwyczajne posiedzenie żałobne tymczasowego zarządu żydowskiej gminy wyznaniowej. Wśród przygnębionego nastroju otworzył posiedzenie prezes p. Dr Offner, wygłaszając przemówienie, w którem dał wyraz wielkiemu bólowi ludności żydowskiej naszego miasta spowodu zgonu Wodza Narodu Marszałka Józefa Piłsudskiego. Przemówienie p. Dra Offnera członkowie zarządu wysłuchali stojąc. Dla uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego zarządzono jednominutowe milczenie. Następnie delegacja złożona z p. Dra Offnera, Ch. Aberdama i rabina Kirschenbauma złożyła na ręce p. starosty wyrazy bólu i żalu spowodu zgonu Marszałka Piłsudskiego.

Kondolencje

W poniedziałek i wtorek liczne delegacje różnych organizacyj, stowarzyszeń, związków, a m. i. i delegacje organizacji sjonistycznej i Mizrachi złożyły bądźto na ręce p. starosty osobiście, bądźto przez wpisywanie się do księgi kondolencyjnej wyrazy bólu i żalu dla Rządu spowodu zgonu Marszałka Piłsudskiego.

W poniedziałek w godzinach popołudniowych ukazało się na murach miasta następujące orędzie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Do Obywateli Rzeczypospolitej!

Pierwszy Marszałek Polski Józef Piłsudski zakończył życie. Wielkim trudem swego życia budował siły w narodzie. Genjuszem umysłu, twardym wysiłkiem woli Państwo wskrzesił. Prowadził je ku odrodzeniu mocy własnej, ku wyzwoleniu sił, na których przyszłe losy Polski się oprą. Za ogrom Jego pracy danem mu było oglądać Państwo nasze, jako twór żywy, do życia zdolny, do życia przygotowany i armję naszą, sławą zwycięskich sztandarów okrytą.

Ten największy na przestrzeni całej naszej historji Człowiek, z głębi dziejów minionych moc swego ducha czerpał i nadludzkiem wytężeniem myśli drogi przyszłe odgadywał. Nie siebie tam już widział, bo dawno odczuwał, że siły Jego fizyczne ostatnie posunięcia znaczą.

Szukał i do samodzielnej pracy zaprawiał ludzi, na których ciężar odpowiedzialności miałby spocząć. Przekazał Narodowi dziedzictwo myśli, o honor i potęgę Państwa dbałej. Ten Jego testament nam żyjącym przekazany przyjąć i udźwignąć mamy. Niech żałoba i ból pogłębią w nas zrozumienie naszej, całego narodu odpowiedzialności przed Jego duchem i przed przyszłemi pokoleniami.

(—) Prezydent Rzeczypospolitej
MOŚCICKI

Żałobne posiedzenie Rady miejskiej

We wtorek o godzinie 12 w południe odbyło się nadzwyczajne żałobne posiedzenie Rady miejskiej. Na wzniesieniu, pokryte kirem, umieszczone było popiersie Marszałka Piłsudskiego. Poniżej flaga państwowa, pokryta czarną krepą. Z przodu krucyfiks, a po obu stronach zapalone świece. Prócz radnych zjawił się p. starosta Lissowski i przedstawiciele wojskowości oraz liczni goście. Wśród przygnębionego nastroju i w uroczystem skupieniu prezydent Dr Brodziński otworzył posiedzenie. Drżącym ze wzruszenia głosem odczytał orędzie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, poczem wygłosił krótkie przemówienie, w którem podkreślił wielką stratę, poniesioną przez Polskę spowodu zgonu Jej Wskrzesiciela i Budowniczego Marszałka Józefa Piłsudskiego. Jednominutowem milczeniem obecni uczcili pamięć Zmarłego Wodza Narodu. Następnie p. Dr Brodziński odczytał tekst następujących telegramów kondolencyjnych, wystosowanych do wdowy p. Aleksandry Piłsudskiej i p. Wojewody Dra Kwaśniewskiego:

Pani Aleksandra Piłsudska
Warszawa — Belweder

Pod wrażeniem ciosu i ogromnej straty, która Panią, a wraz z Nią i cały Naród dotknęły — przyłączamy się do uczuć głębokiego żalu i powszechnej żałoby, jakie śmierć Wodza Narodu, Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, wśród nas wywołały.

Rada miejska w Tarnowie
Zarząd miejski w Tarnowie

Pan Wojewoda Krakowski
w Krakowie

Wstrząśnięci do głębi śmiercią Wodza Narodu, Wskrzesiciela Państwa Polskiego, Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, oraz pełni świadomości ogromu straty, która przez śmierć tę Ojczyzna poniosła — łączymy się z całym Narodem i Rządem w uczuciu głębokiego żalu i powszechnej żałoby.

Rada miejska w Tarnowie
Zarząd miejski w Tarnowie

Następnie wybrano delegację w osobach pp. Smalca i Zinsa, która wraz z całym zarządem miejskim udała się do p. starosty, by imieniem miasta złożyć kondolencje spowodu zgonu Marszałka Piłsudskiego.

Manifestacja żałobna

We wtorek w godzinach wieczornych liczne delegacje różnych stowarzyszeń wraz ze sztandarami, okrytemi krepą, oraz nieprzejrzane tłumy publiczności zapełniły plac Kazimierza W. i boczne ulice, by złożyć hołd Wielkiemu Zmarłemu.

W uroczystem skupieniu prezydent p. Dr Brodziński odczytał orędzie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, poczem orkiestra wojskowa odegrała hymn państwowy. Następnie p. dyr. Machalski wygłosił przemówienie żałobne, w którem po scharakteryzowaniu postaci i zasług Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego dał wyraz bólowi społeczeństwa tarnowskiego spowodu Jego zgonu. Na zakończenie orkiestra odegrała marsz żałobny. Następnie cały zebrany tłum udał się pod budynek Starostwa, dokąd udała się też delegacja, która złożyła na ręce p. Starosty kondolencje imieniem całego społeczeństwa tarnowskiego. Pan Starosta dziękował zebranym tłumom za wyrazy bólu i wzywał do dalszej pracy nad wzmocnieniem potęgi Państwa, by w ten sposób godnie uczcić pamięć Wodza i Hetmana Wskrzeszonej Polski.

Nabożeństwa żałobne

We środę 15 bm. o godzinie 10 rano odbyły się nabożeństwa żałobne we wszystkich kościołach, Nowej Synagodze i Templu. Wszystkie świątynie były przepełnione po brzegi publicznością, która przybyła złożyć hołd Marszałkowi Piłsudskiemu. W nabożeństwie w Nowej Synagodze i Templu brali udział reprezentanci władz państwowych, komunalnych, wojskowości, organizacyj społecznych i związków. W Nowej Synagodze odprawił modły kantor p. Rosenblatt wraz z chórem pod batutą dyrygenta p. Künstlera. Przemówienia żałobnego, wygłoszonego przez p. prof. Wachtla zebrani wysłuchali stojąc, zaś w Templu modły odprawił kantor p. Weinberg, a przemówienie żałobne wygłosił rabin Dr Weissman. Oba nabożeństwa zakończyły się odśpiewaniem hymnu państwowego, „Boże coś Polskę" i Hatikwy.

V.

Z życia śp. Marszałka Józefa Piłsudskiego

Józef Piłsudski urodził się w listopadzie 1867 r. w Żułowie w powiecie święciańskim na Wileńszczyźnie z rodziny staroszlacheckiej, która wychowała swe dzieci w duchu narodowym i w kulcie wielkich wieszczów polskich. W roku 1874 rodzina Piłsudskich przeniosła się do Wilna, gdzie oddała swych synów do rządowego gimnazjum. W roku 1885 uzyskawszy maturę, Józef Piłsudski wyjeżdża do Charkowa na uniwersytet. W tym samym roku wrócił jednak do Wilna, wydalony z Charkowa za udział w rozruchach studenckich. Wówczas przystąpił do kółka o wyraźnem zabarwieniu politycznem. W roku 1887 został skazany na 5-letnie wygnanie na Sybir wschodni. W 1892 r. wraca do Wilna już jako człowiek politycznie wyrobiony. Zakłada tajną drukarnię, a potem staje się redaktorem „Robotnika" (1894) i oddaje się w zupełności i z wielką namiętnością pracy budzenia narodu polskiego. W roku 1896 przenosi drukarnię „Robotnika" do Łodzi, gdzie ją następnie wykryto, a Piłsudskiego aresztowano. P. P. S. była już wówczas wielką organizacją i miała rozgałęzione grupy, co Piłsudskiemu pomogło do wydobycia się z więzienia w Petersburgu.

Przez jakiś czas ukrywa się w Kijowie, na Polesiu, w Krakowie, poczem przenosi się do Londynu. W roku 1902 wraca do Krakowa i rozpoczyna intensywną pracę około budzenia narodu polskiego do walki z zaborcami. Po bezskutecznym pobycie w Japonji przystępuje po pewnym czasie do organizowania związków wojskowych t. zw. „bojówek". Miało to być zaczątkiem przyszłej siły zbrojnej polskiej. W roku 1908 powstaje „Związek Walki Czynnej". W roku 1910 pozwolono we Lwowie utworzyć „Związek Strzelecki", a w Krakowie „Towarzystwo Strzeleckie".

W roku 1914 wybuchła wojna światowa. Powstaje brygada Piłsudskiego, która od początku wojny do 1 stycznia 1915 brała udział w kilkudziesięciu bitwach. Sam Piłsudski został ranny. Doświadczony wódz zdobywa sobie zaufanie wszystkich podwładnych i społeczeństwa. Gdy po odparciu ofensywy Brusiłowa okazało się, że Rosja została pobita, Piłsudski skierował akcję swoją przeciw Austrji i Niemcom. Przeciwdziałał powiększeniu się legjonów, tej jawnej armji polskiej i popierał rozwój tajnego wojska, polskiej organizacji wojskowej (P. O. W.), której oddziały powstawały też w Rosji i na Ukrainie, ogłaszając Piłsudskiego swym wodzem duchowym. Wobec tego Niemcy zażądały od legjonów złożenia specjalnej przysięgi braterstwa broni wojskom Niemiec i Austro-Węgier. Legjony odmówiły przysięgi.

Dnia 20 lipca 1916 roku przeprowadzono w mieszkaniu Piłsudskiego rewizję i wywieziono go wraz z Kazimierzem Sosnkowskim, osadzając w więzieniu w Magdeburgu. Legjonistów internowano w Szczypiórnie, a oficerów w Benjaminowie. W październiku 1918 r. Austrja rozpadła się. Dnia 6 listopada 1918 r. powstaje w Lublinie pierwszy rząd niepodległej republiki ludowej.

Piłsudski zwolniony z Magdeburga przybył do Warszawy, a rząd lubelski poddaje się pod jego rozkazy. Piłsudski tworzy pierwszy rząd polski, który konsoliduje swoją pracę około wzmocnienia podwalin państwa. Piłsudski zwołuje Sejm ustawodawczy, który obiera go Naczelnikiem Państwa w nagrodę za jego olbrzymie zasługi około odbudowy Polski. W r. 1920 zwycięsko prowadzi wojnę z Rosją sowiecką.

W roku 1922 rezygnuje z kandydatury na Prezydenta Rzeczypospolitej i Pierwszy Marszałek Polski wycofuje się z armji.

W maju 1926 Marszałek Piłsudski oparty o oddaną sobie i bezgranicznie miłującą go armję, dokonuje przewrotu majowego i ujmuje ster rządów. Wprowadza autoratatywne rządy, na które wywiera decydujący wpływ. Rządy te trwają do dnia dzisiejszego.

Dopiero onegdaj ukazała się w prasie wiadomość, że Marszałek Piłsudski spowodu choroby nie może przyjąć ministra Lavala. Nikt jednak nie przypuszczał, że wiadomość ta kryje w sobie tak tragiczną zapowiedź. I oto nadeszła wstrząsająca wieść, że dnia 12 bm. o godz. 8·45 wiecz. filar chwały i potęgi państwa zakończył życie.

Marszałek Piłsudski osierocił żonę Aleksandrę z Szczerbińskich oraz dwie córki — 16-letnią Wandę i 14-letnią Jagódkę. Ponadto pozostawił trzech braci: b. ministra skarbu Jana, Kazimierza i Adama. Siostra Kadenacowa zmarła przed pół rokiem.

Marszałek Piłsudski wydał szereg dzieł m. in.: „Rok 1920", „Moje pierwsze boje", „Poprawki historyczne". W roku 1932 pojawiło się zbiorowe wydanie Jego dzieł w ośmiu tomach, zawierające mowy, pisma i rozkazy.

Dokoła osoby Marszałka Piłsudskiego powstała wielka literatura m. in. „Bibljografja dzieł Marszałka Piłsudskiego" w opracowaniu płk. Zygmuntowicza, „Polska Piłsudskiego" pióra Karenckiego; pozatem dzieła Starzewskiego, Pomarańskiego, Osińskiego, Jezierskiego, Cepnika, Pobóg-Malinowskiego i wielu innych.

XII Tydzień L. O. P. P.

Na XII Tydzień LOPP. był przewidziany cały szereg imprez propagandowych dla spopularyzowania idei Ligi Obrony Przeciwlotniczej i Przeciwgazowej wśród ludności. Z całego programu odbyły się tylko te imprezy, które były przewidziane na sobotę 11-go i niedzielę 12-go bm. Resztę imprez odwołano spowodu ogólnej żałoby.

I tak w sobotę 11 bm. o godz. 7 wiecz. na placu Kazimierza W., na placu Wolności i przed kinem Apollo grały orkiestry. O godz. 8-ej wygłosił p. Burda z Krakowa przemówienie o konieczności przygotowania się do obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, przyczem mowca wezwał ludność do masowego zapisywania się na członków LOPP.

W niedzielę 12 bm. odbyły się o godz. 9 rano nabożeństwa w katedrze i nowej synagodze, gdzie wobec przedstawicieli władz wojskowości, organizacyj, związków i licznie zebranej publiczności odprawił modły kantor p. Rosenblatt wraz z chórem pod batutą p. Künstlera, a przemówienie okolicznościowe wygłosił p. prof. Wachtel.

O godz. 11-tej przedpołudniem odbyła się defilada drużyn odkażających w pełnem umundurowaniu a w kinach wyświetlano filmy propagandowe. Popołudniu odbył się w ogrodzie strzeleckim festyn ludowy z urozmaiconym programem oraz pokazami.

Zaś wieczorem odbyła się zabawa ludowa w sali Tow. strzeleckiego.

* * *

Dalsze imprezy zostały odwołane na znak żałoby spowodu zgonu śp. Marszałka Piłsudskiego.

Uniwersytet Hebrajski a naród żydowski

Mowa tow. J. Neigera, wygłoszona na uroczystej akademji z okazji 10-lecia Uniwersytetu Hebrajskiego. (Dokończenie)

Każdy naród ma jakiś punkt centralny, około którego koncentruje się jego zbiorowa energja i siła twórcza w obronie swego niepodległego bytu narodowego.

U narodu żydowskiego centralny ten punkt w psychice ludowej ma charakter wyłącznie duchowy już od pierwszych lat swego istnienia. Ta wyższość ducha nad wszystkiem znajduje swój symboliczny wyraz w objawieniu boskiem na górze Synaj. W pustyni, oddalonej od osiedla ludzkiego, a nie na terenie narodowym ogłoszono ideę monoteizmu i wzniosłe przykazania etyczne, które stały się własnością całej ludzkości. Faktem tym naród żydowski dowiódł symbolicznie, że centralnym punktem jego bytu jest duch, idea i mimo, że Żydzi są silnie przywiązani do Palestyny, to jednak idea stoi wyżej od ukochanej ojczyzny. Dlatego też naród żydowski nie popada w rozpacz, gdy nawet traci swą samodzielność terytorjalną, gdyż żyje on nadal swą ideą nawet bez własnego kraju.

To też już na I kongresie sjonistycznym prof. Szapira wystąpił z wnioskiem założenia uniwersytetu w Jerozolimie. Od tego czasu sprawa ta już nie zeszła z porządku dziennego, a na XI kongresie, odbytym w roku 1913 uchwalono założyć uniwersytet i wybrano specjalny komitet, który miał się zajmować wykonaniem tej uchwały. Niestety wojna światowa spowodowała przerwę w wykonaniu tego planu, ale po zdobyciu Palestyny przez Anglików, pierwszym czynem prof. Weizmana było położenie kamienia węgielnego pod budowę Uniwersytetu Hebrajskiego na górze Scopus w Jerozolimie, a w roku 1925 nastąpiło jego otwarcie przez lorda Balfoura.

Dopiero 10 lat minęło od czasu otwarcia uniwersytetu. Okres krótki, prawie nic nie znaczący w rozwoju uniwersytetów, ale już możemy wskazać na ogromne znaczenie uniwersytetu dla narodu żydowskiego i jego przyszłości.

Przedewszystkiem uniwersytet jest ośrodkiem, który posiada siłę przyciągającą dla wszystkich sił intelektualnych narodu żydowskiego. O uniwersytecie hebrajskim marzą już obecnie wszyscy prawie studenci żydowscy w Europie i Ameryce.

Bibljoteka Narodowa w Jerozolimie, która w r. 1918 miała około 32.000 dzieł, dziś już posiada około 330.000 dzieł i jest już największą bibljoteką na Bliskim Wschodzie. Gdyby nie to centrum w Jerozolimie, cały ten skarb byłby rozproszony po całym świecie i nie byłby własnością narodu żydowskiego.

Jedynie na uniwersytecie w Jerozolimie założono fakultet dla nauk judaistycznych. Na żadnym innym uniwersytecie fakultetu takiego niema. Na innych uczelniach wykładano jedynie niektóre działy judaistyki, ale niema szkoły wyższej, w której studjowano judaistykę wszechstronnie. Uczynił to jedynie Uniwersytet Hebrajski.

Ponadto różne gałęzie wiedzy ogólnej, wykładane na różnych uniwersytetach otrzymują specjalne oświetlenie, zależnie od odnośnego narodu i kraju. Jest to objaw naturalny i zrozumiały. Obecnie również nasza studjująca młodzież otrzymuje naukę ogólną w szacie żydowskiej — palestyńskiej. Poraz pierwszy student żydowski ma na pierwszym planie naukę własnej historji, geografji, geologji i naukę o przyrodzie własnego kraju. Warto podkreślić, że zielnik Uniwersytetu Hebrajskiego posiada już około 200.000 eksponatów roślin z Palestyny i sąsiednich krajów. Ponadto znajduje się tam osobny dział — jedyny na całym świecie — dla roślin, które są wspominane w Tnachu i Talmudzie.

Najważniejsze znaczenie ma jednak Uniwersytet Hebrajski dla języka hebrajskiego. Uniwersytet Hebrajski, którego językiem wykładowym jest język hebrajski, wzbogaca ten język w znacznym stopniu. Musi przecież być stworzona bogata terminologja dla wszystkich dziedzin wiedzy, przyczem wzbogaca się słownictwo naszego języka.

Wiadomo, że na wszystkich uniwersytetach świata znajduje się wielka ilość studentów zagranicznych, którzy z różnych przyczyn pobierają naukę na obczyźnie. Nie ulega też wątpliwości, że z biegiem czasu również uniwersytet jerozolimski będzie gościł w swych murach studentów innych narodów. Ci studenci nie-Żydzi nauczą się języka hebrajskiego i w ten sposób będą mieli otwartą drogę do poznania naszej obszernej literatury, a wówczas ustanie wszelka heca przeciw Talmudowi i innym dziełom naszego piśmiennictwa. Wiemy bowiem z doświadczenia, że tylko ignoranci występują przeciw nam z głupiemi zarzutami, ale natomiast ci wszyscy, którzy znają naszą literaturę — są naszymi największymi przyjaciółmi. Im więcej nie-Żydów będzie znało język hebrajski, tem większe zdobędą dla nas poważanie w świecie.

A teraz kilka słów w sprawie sytuacji finansowej Uniwersytetu Hebrajskiego. Dotychczas budżet oraz wydatki na budynki zostały pokryte przez naszych braci w Ameryce. Spowodu kryzysu w Ameryce oraz spowodu podwyższenia budżetu, w przyszłości zadanie utrzymania Uniwersytetu spadnie na cały naród żydowski.

Roczny budżet Uniwersytetu wynosi obecnie 50.000 funtów. Po uruchomieniu nowych fakultetów, w szczególności fakultetu medycznego, budżet zostanie podwyższony do kwoty 100.000 funtów. Kwota stosunkowo mała dla Uniwersytetu. Dla przykładu przytoczyć można, że w Polsce wydatki na uniwersytety wynoszą 27,000.000 zł, a więc około miljona funtów. Cóż zresztą znaczy 100.000 funtów na tak wzniosły cel u 17-miljonowego narodu. Przecież na całym świecie można chyba znaleźć 100.000 Żydów, z których każdy złoży rocznie 1 funt na utrzymanie Uniwersytetu Hebrajskiego.

Dopiero niedawno walczyliśmy o hebraizację szkół hebrajskich, a dziś mamy szeroką sieć szkół, utrzymywanych przeważnie przez jiszuw. Jestem też przekonany, że z biegiem czasu jiszuw palestyński sam utrzymywać będzie i Uniwersytet. Musimy tylko pomóc na początku, a rozwój już nadejdzie.

Miejmy nadzieję, że z góry Scopus, z której Tytus ostrzeliwał i zniszczył nasze centrum duchowe — świątynię, że z tej góry ponownie zabłyśnie wielkie światło dla narodu żydowskiego i całego świata. Miejmy nadzieję, że wówczas ziści się zdanie: Z Syjonu wyjdzie nauka i słowo Boże z Jerozolimy.

Nasi „towarzysze" od klauzuli dyscypliny

„Cionistisze Woch" z 3 maja b. r. donosi, że pochód Hitachdut Poalej-Sjon demonstrując w dniu 1-go maja po ulicach Lwowa, wznosił między innemi następujące okrzyki:

„Precz z reakcyjnym sjonizmem Lwowa"!
„Precz z Mizrachi"!
„Precz z pejsatymi sjonistami"!

* * *

W „Diwrej Akiba" z 10 maja czytamy:

„W telegramie ŻAT-nej z dnia 7 bm. z Gdańska czytamy":

„Wczoraj wieczorem i dziś przedpołudniem odbyła się tutaj konferencja kierownika departamentu politycznego Żydowskiej Agencji Dawida Bin Guriona z kierownikami Ligi Pracującej Palestyny w krajach Europy środkowej i wschodniej. Na konferencji były głównie omawiane sprawy wyszkolenia rolniczego.

Z Gdańska Bin Gurion wyjechał do Londynu, skąd w najbliższych dniach wyjeżdża do Ameryki.

Wyjazd Bin Guriona stoi w związku z bieżącemi pracami Agencji Żydowskiej o charakterze politycznym, jakoteż przygotowaniami i planami dla wielkiej kolonizacji rolnej".

Członek sjonistycznej Egzekutywy w podróży oficjalnej zwołuje na konferencję „w sprawie wyszkolenia rolniczego" jedynie przedstawicieli swej partji.

Nie negujemy prawa p. Bin Guriona do prowadzenia agitacji wyborczej dla swego obozu. Ale niechaj to uczyni pod firmą swojej frakcji i — za partyjne pieniądze".

* * *

Od kierownika lokalnej komisji KKL. tow. Dr Goldberga otrzymaliśmy następujące pismo:

W niedzielę 12 bm. odbyło się posiedzenie lokalnej komisji dla KKL. w obecności delegata centrali jerozolimskiej Dra Bernsteina, oraz w obecności przedstawicieli wszystkich ugrupowań sjonistycznych a w szczególności Ligi Pracującej Palestyny.

Po oficjalnem posiedzeniu zaproponowałem prezesowi „Samsonu" tow. Drowi Mendererowi, aby manifestacja „Dnia Sportu" młodzieży żydowskiej była równocześnie manifestacją całej bez wyjątku młodzieży sjonistycznej na rzecz KKL.

Otrzymałem wyjaśnienie, że taka manifestacja nie może dojść do skutku, bo młodzież zgrupowana w Lidze Pracującej Palestyny nie chce brać udziału w manifestacji, w której uczestniczą rewizjoniści, względnie „Betarowcy".

Po porozumieniu się jednak z przedstawicielami Ligi Pracującej Palestyny i Dr Bernsteinem ustaliliśmy, że jeżeli betarowcy oświadczą gotowość brania udziału w manifestacji na rzecz KKL. — to również ugrupowania lewicowe będą uczestniczyły w tej manifestacji.

Być może, że przedstawiciele Ligi byli pewni, iż betarowcy nie zechcą brać udziału w akcji na rzecz KKL.

Faktem jednak jest, że na posiedzeniu „Samsonu" zwołanem na dzień 14 bm. w obecności delegatów wszystkich ugrupowań młodzieży sjonistycznej i w mojej obecności, jako kierownika miejscowego koła KKL. — Betarowcy oświadczyli, że godzą się na to, aby manifestacja na rzecz sportu żydowskiego była równocześnie manifestacją na rzecz KKL. i że chętnie w takiej manifestacji chcą brać udział.

Wówczas to całkiem niespodziewanie przedstawiciele naszej „lewicy" oświadczyli, że razem z Betarowcami w żadnej manifestacji nie mogą brać udziału. Nic nie pomógł apel do zdrowego rozsądku, do dyscypliny, o której tyle prawią obecnie lewicowcy, nic nie pomogło przypominanie im, że sprawa ta została przecież ustalona i niejako uchwalona między Ligą Pracującej Palestyny i Dr Berensteinem z jednej strony, a mną jako kierownikiem KKL. i Dr. Mendererem jako prezesem Samsonu z drugiej strony.

Okazuje się zatem z przedstawionego stanu rzeczy, że Lidze Pracującej Palestyny nie chodzi o dobro ogółu, że nie ich nie rozczula kwestja rozwoju KKL. i że tylko anarchja i partyjne zaślepienie kieruje ich poczynaniami.

Najserdeczniejsze gratulacje składamy WPaństwu R. Wachsmanom z okazji zaręczyn ich syna Izaka z p. Helą Silberówną z Piwnicznej

Lazarowie Selingerowie

Z okazji zaręczyn p. Izaka Wachsmana z p. Helą Silberówną z Piwnicznej serdecznie gratulują

Gruszowowie

Zasłużonemu członkowi zarządu p. Izakowi Wachsmanowi z okazji zaręczyn z p. Helą Silberówną z Piwnicznej najserdeczniej gratuluje

Żydowska Młodzież Sportowa
Zarząd Centralny

Z okazji zaręczyn p. Izaka Wachsmana z p. Helą Silberówną serdecznie gratulują

Wilhelmowie Gutwirthowie

Koledze Izakowi Wachsmanowi z okazji zaręczyn z p. Helą Silberówną z Piwnicznej serdecznie gratulują **W. Weissowie, J. Teitelbaumowie,**
Izak Weiss, Samuel Singer, Herman Grossman

Z okazji zaręczyn Izaka Wachsmana z p. Helą Silberówną z Piwnicznej serdecznie gratulują

Bernard Fenichel, Goldfinger z narzeczoną,
Ludmer z narzeczoną, Józef Pasternak,
Jakób Lichtinger

Drogiemu koledze Izakowi Wachsmanowi z okazji zaręczyn z p. Helą Silberówną z Piwnicznej najserdeczniej gratuluje

Adolf Lis, Mojżesz Schnur

Koledze Izakowi Wachsmanowi z okazji zaręczyn z p. Helą Silberówną z Piwnicznej, oraz koledze Izakowi Ludmerowi z okazji zaręczyn z p. Pelą Wolf z Nowego Sącza najserdeczniej gratuluje

Simche Hütter

Z okazji zaręczyn naszego szefa p. Izaka Wachsmana z p. Helą Silberówną serdecznie gratulują

Simche Ruda, Eljasz Rubin,
Menasze Redler

Do społeczeństwa żydowskiego!

Przed paru miesiącami odeszła od nas na zawsze jedna z rzadkich postaci i osobistości żydowskich o czystym i niepokalanym charakterze. **Baron Benjamin Edmund Rotszyld** zgasł po dokonaniu pełnego chwały i wiekopomnych czynów żywota dla dobra społeczeństwa żydowskiego. Wszystkie sfery żydostwa bez różnicy przynależności partyjnej czy społecznej chylą czoła w głębokim szacunku i czci przed tym rzadko spotykanym i niezapomnianym Żydem, którego baśń ludowa obdarzyła wspaniałem mianem „Hanadiw Hajadua" (znany dobroczyńca).

Bez pionierskich wysiłków i zasług błp. Rotszylda w Erec w ciągu całego okresu budowy kraju nie byłoby do pomyślenia obecny stan ekonomiczny i polityczny żydowskiej siedziby narodowej. Dzięki Jego inwestycjom, jakoteż wielkim wpływom w wysokich sferach dyplomatycznych Francji i Anglji, powstały w Erec wielkie możliwości i wspaniałe perspektywy, stanowiące podstawy dla świetnego rozwoju kraju. Każdy Żyd czuje się zobowiązanym oddać hołd należny Wielkiemu, Niezapomnianemu Bratu. Znane hebrajskie przysłowie powiada: „Recono szel adam ze kwodo" — „Spełnienie woli człowieka — oto najodpowiedniejsze oddanie Mu czci". Najgłębszem i i najgoretszem pragnieniem i wolą błp. Barona Rotszylda było stworzyć i wybudować w Erec jaknajwięcej kolonij żydowskich. Biorąc to pod uwagę, proklamowały wszystkie osobistości i instytucje narodu żydowskiego w całym świecie akcję zbiórkową na wykupno nowych obszarów ziemi w Erec, na których zostanie wybudowaną wielka kolonja „KFAR HANADIW".

W tygodniu święta „Lag Beomer", tj. między 19—26 maja br. zostanie przeprowadzona wielka akcja, celem zebrania funduszów na zakupno ziemi pod nowe osiedle. W tych dniach wysłannicy Keren Kajemet Lejisrael - Żydowskiego Funduszu Narodowego odwiedzą wszystkich przyjaciół i sympatyków dzieła odbudowy Palestyny w celu podjęcia datku na powyższy cel.

Apelujemy do społeczeństwa żydowskiego, by spełniło swój zaszczytny obowiązek wobec Wielkiego Zmarłego, składał hojnie i ofiarnie na budowę

„KFAR HANADIW"
Centrala Keren Kajemet Leisrael
w Krakowie

Ogłoszenie

Podaje się niniejszem do wiadomości, że w Zakładzie sierót żydowskich w Tarnowie jest kilka wolnych miejsc dla sierót płci żeńskiej. Pierwszeństwo mają sieroty obustronne (bez ojca i matki).

Podania wnosić należy do Dyrekcji Zakładu, Kołłątaja 14.

Do ogólnych sjonistów!

Komitet lokalny org. sjon. zawiadamia niniejszem, że w miesiącu czerwcu br. rozpocznie wypróżnianie puszek Funduszu Narodowego u ogólnych sjonistów przez młodzież ogólno-sjonistyczną. W miesiącu maju wypróżnianie puszek przeprowadzonem zostanie jeszcze trybem dawnym.

Z ruchu młodzieży ogólno-sjonistycznej „Akiba"

Ruch młodzieży „Akiba" wydał ostatnio dane statystyczne odnoszące się do jego stanu liczbowego i zakresu pracy. Korzystając z tych danych podajemy, że ilość gniazd „Akiby" wzrosła w ciągu ostatniego trzechlecia od 38 do 225, z czego na terenie Zachodniej Małopolski i Śląska jest obecnie gniazd 139, na terenie Wschodniej Małopolski 39, na terenie b. Kongresówki i Kresów 47. Gniazda te obejmowały w r. 1932 — 3.500 członków, obecnie obejmują 25.000.

Już podany rozwój ruchu „Akiba" wykazuje dobitnie jak silnym był rozrost tej organizacji w ciągu ostatnich lat. Praca uświadamiająca jest skierowana w kierunku narodowego uświadomienia młodzieży, zapoznania jej ze współczesną sytuacją żydostwa w krajach golusu i współczesnemi zdobyczami kolonizacji żydowskiej w Palestynie.

W zrozumieniu obowiązków sjonistycznych, które są dzisiaj nakazem tej historycznej dla żydostwa chwili i w związku z wymaganiami, które z żelazną konsekwencją wypływają z prowadzonej przez ruch pracy wychowawczej, „Akiba" stała się organizacją chalucową i wysyła zastępy swych członków do Palestyny, gdzie pracują przeważnie w kibucach w Petach-Tikwie, Bejr-Jaakow i Magdiel, które pełniają tam funkcje pionierskich placówek ruchu. Obecnie w związku z uzyskaniem przez ruch „Akiba" od KKL. 2.500 dunamów ziemi w Bejt-Szan dla założenia na tym obszarze osady rolnej, część członków znajdujących się w tych kibucach uda się tam na osiedlenie.

„Akiba" w Palestynie bierze czynny udział w pracy ogólno-sjonistycznej i walczy o jednolitą organizację sjonistyczną, o wychowanie narodowe mas i o chalucijut. Ruch „Akiba" prowadzi również pracę wychowawczą w swych gniazdach w Palestynie, Francji, Austrji, Czechosłowacji, Grecji, Bułgarji i Jugosławji.

* * *

Onegdaj odbył się w Tarnowie zjazd okręgu tarnowskiego przy współudziale przeszło 500 członków z wszystkich trzech gdudów. Zjazd odbywał się w poszczególnych gdudach odrębnie, a w jego ramach urządziło kierownictwo zjazdu uroczysty raport na boisku „Samsonu". Zjazd miał na celu oprócz konsolidacji wewnętrznej działalności poszczególnych gniazd galilu, zapoczątkowanie miesiąca rozbudowy ruchu. Między innemi było omawiane ustosunkowanie się „Akiby" wobec zagadnień stojących przed XIX kongresem sjonistycznym i sprawy zbliżających się kolonij letnich.

Z ruchu „Hanoar Hacijoni"

Kolonje letnie

Podobnie do lat ub. odbędzie się w roku bieżącym w Polsce szereg kolonij instruktorskich i wychowawczych dla członków ruchu Hanoar Hacijoni.

Między innymi również okręg tarnowski urządza wspólnie z sąsiadującymi okręgami kolonję wychowawczą dla warstw gdudu II i III. Komenda okręgu tarnowskiego czyni energiczne przygotowania celem odpowiedniego zorganizowania kolonji. Wiele gniazd zapowiedziało już liczny udział swych członków. Akcja kolonijna we wszystkich gniazdach ruchu jest w pełnym toku.

Z wydawnictw

Ukazał się 10 numer dwutygodnika „Hanoar Hacijoni" organ młodzieży ogólno-sjonistycznej, który zawiera: „Hanoar Hacijoni" na posterunku! — Alea iacta sunt — Lekcja poglądowa Nr. 2 — W obliczu akcji szeklowej — J. Steiger: kryzys w ruchu chalucowym — I. Goldstein u wrót nowego okresu hachszary — Blp. Ch. N. Bialik o ogólnym sjonizmie — J. Trief: ewolucja dochowa u Bialika — Nasza trybuna — Rezolucje II konferencji Chalucu Klal Cijoni Zachodniej Małop. i Śląska oraz bogata kronika.

Dwutygodnik ukazuje się 1 oraz 15 każdego miesiąca. Cena pojedynczego numeru 30 gr. abonament za miesiąc 50 gr.

Nowe informacje dla emigrantów z kat. tzw. „kapitalistów"

W związku z ostatnio wprowadzonemi częściowemi ułatwieniami przy załatwianiu podań z kategorji t. zw. „kapitalistów" wydało krajowe biuro palestyńskie w Krakowie (ul. Józefa Dietla 107) nowe informacje dla kandydatów z tej kategorji.

Informacje wysyła się po nadesłaniu 60 gr w znaczkach pocztowych.

Z komisji szeklowej

Centralna komisja szeklowa ustaliła cyrkularzem Nr. 3 w sprawie wydawania sznkli następujące normy dla lokalnych komisyj szeklowych:

Lokalne komisje szeklowe są zobowiązane osobom wskazanym przez poszczególne agrupowania, za które kierownictwo tychże przyjmuje pisemnie odpowiedzialność finansową, wydawać po jednym do 2-ch bloków szeklowych. Lokalne komisje szeklowe są zobowiązane osobom tym bez jakichkolwiek ograniczeń **przy zwrocie sprzedanego bloku** i wpłaceniu należnej **zań kwoty** wydać dalszy bloczek i t. d.

W miejscowościach, w których poszczególne ugrupowania podjęły już szekle, są **zobowiązane dostarczyć lokalnym komisjom szeklowym sprawozdań wyszczególniających nazwiska zbieraczy, którym bloki rozdano.**

Lokalna komisja szeklowa w Tarnowie zawiadamia niniejszem zainteresowanych, że będzie ściśle przestrzegała powyższych zarządzeń, aby nie dopuścić, by szekel — symbol przynależności do sjonistycznej organizacji herzlowskiej dostał się w ręce niepowołane.

Zarazem zawiadamia się, że w sprawach szekli należy zwracać się tylko do sekretarjatu lokalnej komisji szeklowej w lokalu org. sjon. pl. Kazimierza 3 codziennie od 7—8 z wyjątkiem piątków i sobót.

Lokalna komisja szeklowa w Tarnowie

Ze sportu

Tarnovia — Makkabi (Kraków) **2:2 (1:1)**

Mistrzostwo klasy A. Z wielkiem zainteresowaniem oczekiwane przez ogół sportowców naszego miasta zawody powyższych drużyn zakończyły się wynikiem nierozstrzygniętym. Odmłodzona drużyna Makkabi sprawiła jaknajlepsze wrażenie, demonstrując grę stojącą na wysokim poziomie technicznym, której gospodarze przeciwstawili grę ostrą, a pod koniec zawodów nawet brutalną. Na szczególne wyróżnienie zasługuje młody obrońca Makkabi Haber, który okazał się najlepszym graczem na boisku. Bramki dla Makkabi zdobył Lieberman, przyczem Tarnovia uzyskała wyrównanie w ostatnich sekundach przed pauzą i przed końcem ze strzałów Jachimka i Piechnika.

Sędziował p. Knobel z Krakowa, który wydał cały szereg mylnych rozstrzygnięć, a pod koniec zawodów nie potrafił opanować brutalnej gry i dał się wyprowadzić z równowagi wrogiemi okrzykami publiczności.

Jutrzenka — Czarni (Jasło) **3:0 (1:0)**

Mistrz. kl. B. Przez cały czas zawodów lekka przewaga Jutrzenki nad marnie grającym zespołem drużyny jasielskiej.

Metal — Mościce 3:1 (1:0)

Mistrz. kl. B. Gra na niskim poziomie, przyczem Metal uzyskał zasłużone zwycięstwo, gdyż przedstawił drużynę dobrze zgraną, szczególnie w linji ataku. Mościce zareprezentowały grę prymitywną, stojącą na niskim poziomie technicznym. Bramki dla Metalu uzyskali Gutowski, Smołka i Kornaus, dla Mościc punkt honorowy zdobył Kozub.

Sędziował p. Mgr Griess.

Gwiazda-Stern — Dąbrovia (Dąbrowa) **1:1 (0:1)**

Zawody prowadził przygodny widz spośród publiczności spowodu niezjawienia się wyznaczonego sędziego.

Dnia 30 bm. odbędą się na boisku Sokoła I atrakcyjne zawody hazeny (piłka ręczna)

Zagrzeb (Jugosławja) — Repr. Tarnowa

Doroczne walne zebranie

członków stow. restauratorów i pokr. zaw.

Onegdaj odbyło się pod przewodnictwem prezesa p. Gustawa Feldbbuma doroczne walne zebranie członków stow. restauratorów i pokrewnych zawodów. Po odczytaniu protokołu z ostatniego walnego zgromadzenia, sekretarz p. Kanarek przedstawił zamknięcie rachunków za rok 1934, poczem udzielono jednogłośnie absolutorjum ustępującemu wydziałowi. Sprawozdanie z czynności zarządu przedstawił p. Adam Paluch, który też omówił sprawę konieczności wprowadzenia przymusowego należenia prowadzących zakłady gastronomiczne do stowarzyszenia. Zebranie przyjęło też rezolucję w tej sprawie, przedłożoną przez prezesa p. Feldbauma.

Rozszerzenie sieci wodociągowej

Z pieniędzy, uzyskanych z Pożyczki Inwestycyjnej. miasto nasze uzyska kwotę 150.000 zł na rozszerzenie sieci wodociągowej i gazowej. W naszem mieście brak sieci wodociągowej na przestrzeni 20 km. W ciągu tego roku sieć wodociągowa zostanie rozszerzoną na przestrzeni 5 km. Narazie budownictwo miejskie przystąpiło do budowy wodociągów na ulicy Jasnej, Wilsona i Pułaskiego.

W ciągu tego roku miasto przystąpi też do wiercenia nowych studzien, co usunie bolączkę braku wody w niektórych okresach.

Zarząd Nowej Synagogi

zawiadamia, że w najbliższą sobotę odprawi modły nadkantor p. Rosenblatt z udziałem chóru synagogalnego pod batutą dyryg. p. Künstlera. W czasie modlitwy odśpiewane zostaną następujące utwory w nowem opracowaniu muzycznem:

W piątek 17 maja br. początek modlidwy o godz. 7·10 wiecz. 1) Lecha dodi. 2) Haszkiwejnu. 3) Sfirah: Ribono szel olam.

W sobotę 18 maja br. początek modlitwy o godz. 8 rano: 1) El adon. 2) Mimkomcha.

KRONIKA

Prof. Piccard w Mościcach. W sobotę 11 bm. bawił w Mościcach prof. Piccard, który po zwiedzeniu PFZA. wygłosił bardzo ciekawy referat o celach naukowych lotów stratosferycznych. Streszczenie referatu podamy w następnym numerze.

Koło inteligencji sjonistycznej. Pod przewodnictwem tow. Dra Reina odbyło się w sobotę 11-go bm. organizacyjne zebranie sjonistycznej inteligencji zawodowej. Przemawiali tow. Dr Chomet, i Dr Rein, poczem wybrano komitet organizacyjny, w skład którego wchodzą Dr Rein (przewodniczący), Dr Katz, Mandelbaumówna, Dr Weit i Mgr. Spielman.

Z zakładu sierót żyd. w Tarnowie donoszą nam: Dnia 3 maja br. komisja kahalna, złożona z komisarza tymczasowego zarządu p. Dra Offnera i pp. Holzera, Leiba i Dra Speisera zwiedzili zakład sierót żyd., oglądnęli wszystkie ubikacje, księgi prowjantowe, kasowe i inne zapiski zakładowe, wyrażając się pochlebnie o wyglądzie dzieci i o sposobie prowadzenia ksiąg — wogóle znaleźli wszystko w największym porządku.

Otwarcie „Kompieliska" powiatowego oddziału towarzystwa walki z gruźlicą w Tarnowie odbędzie się w niedzielę dnia 19 bm. o godz. 17-tej przy ul. Bema 8, (za ogrodem Państwowej Szkoły Ogrodniczej).

Bnej Sjon. Sobota 18 bm. godz. 3 popoł. zbiórka w lokalu

Poniedziałek 20 bm. godz. 8 wiecz. pogadanka III grupy z historji Żydów.

Wtorek 21 bm. godz. 8 wiecz. pogadanka ideologiczna IV grupy. Godz. 9 wiecz. pogadanka V grupy z aktualji sjonistycznych.

Sroda 22 bm. godz. 9 wiecz. pogadanka III grupy n t. „Ogólny sjonizm przed XIX kongresem".

Czwartek 23 bm. godz. 8 wiecz. pogadanka IV grupy n. t. „Plebiscyt rewizjonistów". Godz. 9 wiecz. pogadanka V grupy z literatury hebrajskiej

Baalej Melacha Datijim. W sobotę dnia 18 bm. o godzinie 4·30 popoł. w lokalu przy ul. Lwowskiej 4 wygłosi prezes org. sjon. tow. Dr Chomet referat n. t. „Herzl — 75 lat". Goście i sympatycy mile widziani.

Hechaluc Pionier. W sobotę 18 bm. odbędzie się ogólna pogadanka n. t. „Obecna sytuacja w międzynarodowym ruchu robotniczym". Referuje tow. Fryc Choczner.

Młode Wizo. W sobotę dnia 18 bm. o godz. 3 popoł. plenarka z referatem tow. Reginy Horowitz n. t. „O Peretzu".

Wydawca i odpowiedzialny redaktor Chaim Friedman. Drukiem I. Engelberga w Tarnowie